

Népi Egység

V. évfolyam 43. szám

8 oldalas szám ára 5 lej

Hétfő 1948 február 23.

A munkásosztály többtermeléssel ünnepli a Román Munkáspárt megalakulását

Szobbszáz kiküldött és tizenhárom ország képviselőinek jelenlétében megnyitott az RMJ alakuló nagygyűlése

(Bukarest) — A fővárosi Athenul Romanban megkezdődött a romániai munkásosztály politikai, szervezeti és eszmei egysége kifejezőjének, a Román Munkáspártnak az alakuló nagygyűlése. A nagygyűlés, amelyen az ország minden részéből többszáz kiküldött érkezett, tizenhárom ország munkáspártjai is képviseltetik magukat.

A munkásosztály és mellé szorosan felsorakozó dolgozó földművelés és halászlélelmű értelmiség számára történelmi esemény, urálja a fővárost. A vidéki kiküldöttek fogadtatására a bukaresti Gara de Nordot gyönyörűen feldíszítették: az egész állomásépület belsét a vörös szín urálja, a bejáró homlokzatát hatalmas PMR (Partidul Muncitoresc Român) betűk ékesítik. Az utcákon mindenütt színes falragaszok és jelszavas táblák utalnak az eseményre, az üzletek kirakatai is díszesek a plakátoktól.

A bukaresti rádió szombatot délelőtt hírmagyarázatban értékelte a Román Munkáspárt megalakításának a jelentőségét. Rámutatott arra, hogy a romániai munkásosztály egységes pártjának megalakulása világtörténelmi jelentőségű, mivel a mindenhol való demokratikus erők növekedését jelenti, egyben hatalmas csapás a főkésrendszer, a trösztök urai és a kizsákmányolók számára. A rádió hírmagyarázója hangsúlyozta, hogy a romániai dolgozó rétegek maguk mellett érzik a szocializmus hazájának, a Szovjet-szövetségnek, a környező népi demokráciáknak, valamint a szabadságukért fegyverrel a kézben harcolók, végül azoknak is az együttérzését, akiknek országában ma még a kizsákmányolás és elnyomás uralkodik.

A Román Munkáspárt megalakulása alkalmából a munkásság az ország minden részéből fogadalmat tesz arra, hogy a termelést tovább tokozza a Román Népköztársaság megerősítésére és felvirágoztatására a szocializmus felé vezető úton.

A disznókötség és az elnökség megválasztása

(Bukarest) — A rendkívüli ülésén erre az alkalomra feldíszített Athenul Român előtt már a kora reggeli órákban nagy forgalom volt. Nemcsak az ország, de a külföld érdeklődése is Bukarestre irányult ezeken a napokon, mikor az ország munkásosztálya kongresszusra ült össze, hogy megalakítsa Románia

egységbe tömörült Harcos munkáspártját.

Az Athenul Român termében kevéssel kilenc óra előtt — mikorra az ünnepes megnyitótól kitűző — mintegy 700 kiküldött volt már jelen, javarészt az ország minden sarkából megválasztott munkások és értelmiségiek, valamint sok külföldi delegátus.

egységbe tömörült Harcos munkáspártját.

Az Athenul Român termében kevéssel kilenc óra előtt — mikorra az ünnepes megnyitótól kitűző — mintegy 700 kiküldött volt már jelen, javarészt az ország minden sarkából megválasztott munkások és értelmiségiek, valamint sok külföldi delegátus.

B fej z d t a három külügyminiszter prágai értekezlete

A hitlerizmus áldozatai tiltakoznak a német militarizmus újjáélesztése ellen

(Prága) — A prágai csehszlovák külügyminiszteri értekezlet befejeződött. A kiadott hivatalos közlemény lényeges pontjai a következők:

Csehszlovákia, Lengyelország és Jugoszlávia kormányát aggodommal tölti el, hogy a németországi események menete ellenkezik az 1945 február 11-ki ítélet és az 1946 augusztus 2-iki pot-dami egyezményvel. Nyugat-Németország elszigetelésének politikája Európa biztonságának alapját

ésen alá. Ez a politika csak része azoknak a módszereknek, amelyekkel Európát két szembenálló tömör akarák osztani. Bátorítják a német revizionista nacionalizmust és visszaállítják a német militarizmust, amely új támadás tüzfészkevé váha, elsősorban Csehszlovákia, Lengyelország, Jugoszlávia s a többi szláv államok, kétszázpedig egész Európa ellen. Ez a politika ellenkezik a német nemzet békés fejlődésének érdekeivel is. A német kérdés helyes elintézése a ne-

met demokratikus erők megszilárdítása az egységes Németországban.

A nyilatkozat a továbbiakban a nyugati hatalmak eljárása ellen szól és követeli a potsdami határozatok betartását. Kiemeli, azután, hogy Németország katonai leszerelését a nyugati övezetekben nem hajtották végre. Hasonlóképp a trösztök és monopóliumok megszüntetését sem. Németország demokratizálási és népcsalítási programját nem alkalmazzák. Egyre gyakrabban neveznek ki hitleristákat vezető tisztségekbe.

A nyilatkozat a továbbiakban élesen támadja az úgynevezett európai újjáépítési tervet — vagyis a Marshall-tervet —, amely a hitlerizmusnak áldozatul esett országok támogatása helyett elsősorban Nyugat-Németországot segíti olyan értelemben, hogy katonaiag megerősíti. Ugyanakkor nem említi az általános ipari termelést és nem fizetik a jóvátételt a hitlerizmus áldozatainak.

A nyilatkozat tiltakozik az ellen, hogy a háborús bűnösök büntetlenül maradnak a nyugati övezetekben. Ugyanakkor tűnik, sőt bátorítják a revánszellemet a szövetségesek határozata alapján Németországba kitelepítettek között.

Azon nemzetek nevében, amelyek első áldozatai voltak a hitlerista támadásnak, a külügyminiszterek felhívják a figyelmet arra a veszélyre, amelyet Németország jelent, ha zavargások tüzfészkevé és új támadás eszközevé alakítanak át.

Milyen adó fizetendő a bizományi árukra

(BUKAREST) — A pénzügyminisztérium körlevelet küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz a bizományi áruk adójára vonatkozóan. Eszerint összes bizományi árusoknak a pénzügyigazgatóság által látalmazott regiszterkönyvet kell vezetniük. Ha a bizományi árut kereskedők adják át a bizományosnak, úgy az ilyen áru csak számlázva vehető át. Magánszemélyekre ez nem vonatkozik. Az áru eladásánál a bizományosoknak felbélyegezett számlát kell kiállítani az áru-ár. Az áru visszavétele a bizományos adónak jenyekkel történik, amely belyegmentes. A jenyéken fel kell tüntetni az áru beszerzési számát a regiszterből. Az eladási ár átvételét nyugtázni kell a bizományosbaadónak. A nyugtákat fel kell belyegezni.

A bizományi áruk által kiállított számlák után 2 százalékos arányú jenyeket és 12 százalékos rendkívüli adót kell leróni.

Tiszta a magyarországi Szociáldemokrata Párt

(Budapest) — Az a hónapok óta tartó nagy harc, amely a magyarországi Szociáldemokrata Párt baloldali és jobboldali szárnya között folyt, megnyugtató megoldáshoz vezetett. A párt összes vezetői gyűlésén Marosán György, főtitkárhelyettes nagy beszédet mondott.

Hangoztatta, hogy a munkásegység megteremtésének útjában azok a jobboldali elemek állnak, akik eddig is megbénították a párt életét. Bejelentette, hogy a pártban megindult a tisztulási folyamat és felolvasta azoknak a pártvezetőknek a névsorát, akik beje-

lentették, hogy lemondanak tisztvisélőikről. Ezek között az alábbiak szerepelnek: Bán Antal kereskedelem- és iparügyi miniszter, Kéthly Anna, a képviselőház alelnöke, Kisházi Ödön, Vas Miklós, Szeder Ferenc, Turi István, Antal Gyula, Lugosi Jenő, Gáspár Árpád, Pápai András, Szélig Imre, Millok Sándor.

Bejelentette a főtitkárhelyettes, hogy Kelemen Gyulát, a pártminis-ter 1947. évi államtitkárát, a német Jenőt, Hámosi Lászlót és Bok Józsefet, a berlini magyar követ-ség volt kereskedelmi attaséját kizárták a pártból.

Taxa postális plátó in numerar, conform aprobării Nr. 32.954/1947.

A volt királyi páholyban most újságírók ülnek, közöttük igen sok nagy külföldi lap erre az alkalomra kiküldött munkatársa. A miniszteri páholyban a kormány tagjai, egy másik diszpáholyba kilenc óra előtt néhány perccel érkeztek meg a köz-társasági elnökségnek tagjai, élükön Parhon professzorral, az elnöki tanács fejevel.

Miután a köztársaság elnöksége a jelenlevők viharos éljenzése közepette elfoglalta helyét a számára kijelölt diszpáholyban, Voitec Stefan miniszter emelkedett szóra és mint a Román Munkáspárt szervező bizottságának tagja, megnyitotta a történelmi jelentőségű kongresszust. Rámutatott arra, hogy a romániai munkásság érettségének legnagyobb példája a munkásegység megvalósítása és méltatása ennek az aktusnak messzemenő nemzetközi jelentőségét. Mikor beszédét Sztálin vezértábornagy életével fejezte be, a megjelentek helyükről felállva, hosszú percekben keresztül éljenezték a munkásosztály és a szocializmus hazáját, a Szovjet-szövetség nagy vezetőjét és tanítóját.

A kongresszus ezután a disznókötséget és az elnökséget választotta meg, majd Groza Péter dr. miniszterelnök emelkedett szóra, aki a kormány nevében üdvözölte a romániai munkásosztály történelmi jelentőségű kongresszusát.

Itt írjuk meg, hogy a kongresszus első napján a fővárosi munkásság este, munka után minden üzemben és intézményben nagygyűléseket rendezett, amelyeken lelkes hangulatban tárgyalták meg a történelmi fontosságú eseményt.

Este az egész országban fáklyás felvonulások voltak, a munkásság csoportjai zenekarral meneteltek az utcákon a nagyjelentőségű nap ünneplésére.

„A nemzetiségi politika három éve a demokratikus Romániában” —

cimmal magyar nyelvű könyvet adott ki a nemzetiségi minisztérium

A nemzetiségi minisztérium kiadásában nemrég jelent meg „A nemzetiségi politika három éve a demokratikus Romániában” című 84 oldalas könyvecske, amely a Takáts Lajos dr. vezetése alatt álló minisztérium magyar nyelvű kiadványai közé tartozik, felsorolva a népi demokrácia útján haladó ország nemzeti-

ségi megvalósításait és jövőbeni célkitűzéseit, bizonyítéka annak, hogy ebben az országban valóban az egyenlőség elve uralkodik és a magyarság is olyan jogokat élvez, amilyenekkel eddig még sohasem bírt.

A könyv bevezető része a Nemzetiségi Statutumnak és a nemzetiségi minisztériumnak az alábbi alapelvek

szerint történt megszületését ismerteti: teljes állampolgári egyenlőség, politikai, gazdasági és közigazgatási téren; az állampolgári jogok tekintetében a nemzetiségi és faji alapon való különbségtételnek a megszüntetése; teljes szabadság biztosítása a nemzeti nyelv, kultúra és vallás gyakorlat tekintetében.

A Nemzetiségi Statutum

teljes szövegének közlése után annak eddigi, hároméves alkalmazásáról számol be a könyv, az ország legszámottevőbb nemzetisége, a magyarság szempontjából. Igazságszerűen a faji vagy nemzetiségi különbségeket tartalmazó intézkedések hatályon kívül helyezése mellett a politikai jellegű vagy színvetű katonai és polgári büncselekmények amnesztációját is

elkészítették. Az északkeletvidéki járási bíróságok és törvényszékek mellé magyar nyelvű hites fordítókat és tolmácsokat alkalmaztak. Rendezték az állampolgársági névjegyzékből kimaradt magyarok helyzetét.

Az egyenjogúság elve és az állami támogatás, mely ennek alkalmazásából természetesen következnek, a legnyilvánvalóbb eredményeket

tetében fennálló politikai munkatervet. A földosztás tekintetében az igényjogosultak nemzetiségi arányszámát tiszteletben tartották. Ennek eredményeként 42.484 magyar nemzetiségű állampolgár jutott földhöz, összesen 51.949 hektár földdel.

Rendeződött a Csíki Magánjavak különleges kérdése is. Kedvezően intézódött el a CASBI-kérdés és csupán a háborús bűnökért eljárás alá vont személyek tulajdonait nem szolgáltatták vissza.

Az államoktól óta kizárólag a nép érdekei szolgáltatásban álló Román Nemzeti Bank a hitelpolitika terén nem ismer többé a multibelihez hasonló megkülönböztetéseket. Az állami pénzügyi igazgatóságában Csákány Béla dr. személyében a magyar nemzetiség is képviseltetve jutott, az ellenőrök között pedig Kiss Pál szerepel. A szövetkezeti mozgalom terén is teljes egyenjogúság alakult ki, a szövetkezetiügyi minisztériumban magyar tanácsost nevezték ki.

A közoktatás, a kulturális élet és a művészet terén

mutatja. A magyarság iskolai serege megszüntek és a romániai magyar nyelvű közoktatás irányítására magyar nemzetiségű államtitkárt neveztek ki. A magyar tannyelvű elemi és középiskolákban minden tantárgy előadása magyar nyelven történik. A román nyelv tanítása az elemi iskolák harmadik osztályában kezdődik. A magyar tanszemélyzet besorolása a román tantervűtől besorolásával egyidejűleg történik. Észak-Erdélyben. A magyar tannyelvű elemi iskolák és óvodák száma 2071, az ezennél működő tanítói és tanítónői állások száma 4205. A magyar tannyelvű állami középiskolák száma 184, összesen 2035 tanárral. 1945 július 1. óta Kolozsváron magyar tannyelvű állami tudományegyetem működik, a következő karokkal: bölcsészeti és irodalmi, jogi és közgazdasági, természettudományi, orvosi és gyógyszerészeti kar. Az egyetemi tanárok, előadók és egyéb tanügyi segédszemélyzet száma 280. Az orvosi kar mellett bábaképző és ápolónőképző intézet is működik. A felsőfokú papi oktatást a kolozsvári Unitárius Teológiai, a kolozsvári Református Teológiai, valamint a gyulafehérvári Római Katolikus Teológiai biztosítja.

A sajtót

his napilap képviseli, továbbá tíz hetilap és 25 időszakos folyóirat. A romániai írók Szövetségében helyet foglalnak a magyar írók is, a vezetésben négy magyar író van. Az Állami Könyvkiadó, az Orosz Könyv, Söcc, magyar könyveket is megjelentetnek.

A romániai magyar

színházak

A három év alatt jelentős fejlődés mentek át. A kolozsvári Magyar Színház állami színházá változott, Marosvásárhelyen megnyílt az Állami Székely Színház. Nagyváradon a Magyar Népi Szövetség Színháza működik állami támogatással, az ara-

di Magyar Munkásszínház és a Magyar Népi Színház Szatmáron szintén állandó jellegűek. A romániai magyar művészeti élet hivatalos irányítása a magyar kérdések erdélyi művészeti főfelügyelőségének hatáskörébe tartozik. A drámai és zenei oktatást a kolozsvári Állami Magyar Zenekadémia látja el, amely 17 ki-nevezett tanárral működik.

A gazdasági élet

terén hozott intézkedések kiegészítik az állampolgári egyenjogúság elvének tényleges megvalósítása tekintetében

A katonai szolgálat

terén is megszűntek a magyarság sérelmei. A katonai alakulatok nevelési osztályain az anyanyelvi oktatás mind nagyobb tét nyert. A lakta-nyakban magyar tisztségeket olvasnak a magyar nemzetiségű katonák.

A törvényhozásban való részvételét 85 magyar képviselőnk biztosítja. A parlamentnek magyar alelnöke és jegyzője van.

A könyv ezután ismerteti azt az

összefoglaló és élharcosa a Román Kommunista Párt

A demokratikus erők harcának újabb lendületet ad az a törekvés, mely életrehívja az Egységes Munkáspártot. Ennek szervezeti alapszabályai még szorosabb szövetsége biztosítanak a jövőre nézve a román demokratikus erők és az együttélő nemzetiségek népi tömegei között. A Román Népköztársaság kikiáltása is új lendületet, élénkebb és zavartalanabb ütemet hozott a demokrácia kifejlesztése és beteljesedése részére.

A könyv befejező része azzal foglalkozik, hogy egyenlő jogok mellett fenntartás nélkül vállaljuk az egyenlő kötelezettségeket, majd a román-magyar területi kérdés demokratikus és egyedül életképes és reális megoldása létrejöttéről szólva idéze-

teket tartalmaz illetékes magyar és román államférfiak erre vonatkozó nyilatkozataiból és leszögezi, hogy a romániai magyarság politikai magatartása hozzájárult a megoldás megvalósításához. Mindez pedig megerősítette azt az állapotot, hogy a romániai magyarok ma már nemcsak állampolgárai, hanem honpolgárai is az országnak. (v)

Duna-Tisza-csatorna épül

(Belgrád.) Ez év július havában kezdődik meg a Duna-Tisza csatorna építése. A csatornaépítés egyike a legnagyobb szabású munkálatoknak, amely a jugoszláv öt éves tervben szerepel. A csatorna építése a tervek szerint tíz évet tart.

„Fehér agyar”

BEMUTATÓ A BRASSÓI ASTRAMOZGÓBAN

Jack London, a nagy amerikai író világhírű farkaskutya regényéből adaptált filmet forgatnak a brassói Astra-mozgóban. Aki olvasná a regényt és ismerik írójának sok szenvedésen át tüzeseit, lobogó ember, állat és természet szeretetét, a korszerű film bámulatremelő megjelölő erejének nagyszerű bizonyítékát csodálhatták meg a filmben. Hogyan kapjuk filmre az erdő vadjai életének elcsúszott titkait? A ragadozó esakmányaának kiált felénk állatnyák kölykeit védelmező aggódó szeretettel teljes családi életét egészen a félelmes verszomjas anyafarkas családi élete titkai; hogy a farkasanya éppoly riadtan fél és félt, mint ártatlan esakmánya. Hogy az élet ragadozó, amelyek annyi félelmet, szenvedést okoznak környezetüknek, maguk is áldozatai ugyan annak a félelmes érzésnek, amittől másoknál is jobban irtóznak: esakmányaul esni az erősebb verszomjának.

A többi tudhatják a regényből. Azt is, hogy a film főszereplője, a „Fehér agyar” névre hallgató farkaskutya küzdelmes élete sorában egy a regény írójával. Akit a beteg társadalmi rend harapós farkasnak nevelt, de az emberi természetben rejlő egységesség erő hatására sikerült végülis hasznos társadalmi lényre nevelődnie.

Aki nem ismeri a regényt, azok előtt nagy bizonyosság tárul fel a film látásra. Ennek bizonyossága, hogy nem hiába folyik szerte a világban harc, hogy a nagy ragadozó karmai közül kiragadják a esakmányaul esett népeket. Mert az egységesség átnevelés megindult — ez a döntő. És napról-napra szaporodó nagyszerű példák támasztják alá bennünk a hitet, hogy az emberre nevelés végülis győzelmet arat a világon. Az ember nem vadállat, mint azt az emberi ragadozó szörnyek elhitették, hanem egy szorított bennünk a bőre szándékát, hanem vadállattá csak lesz az ember, ha nem vesszi fel a küzdelmet a nagy ragadozó ellen.

A „Fehér agyar” című filmben híven Jack London regényében, két ember küzd azért, hogy az ember gyűlölt farkaskutya-szörnyetegben megdöntsék a „meggyőződést”, hogy az ember igazi vadállat. Kölyök korában kaptak gazdája kutyaivadék verszomjas győztesének nevelte ezt a farkasivadékot a leghegyesebb eszközökkel, hogy még jobban fokozza benne borzalmas ösztöneit. A nevelőmunka tehát nehezen megy. De végülis sikerül.

Nagy tanulság ez a film ma a kis hitűeknek. Es kemény csatát a nagy ragadozóknak, akik háborúra készítanak azzal, hogy háborúzni, gyűlölni, gyilkolni emberi szükségesség. Még az állatok világában sem az, ha arra való a környezet. Ennek az arra való környezetnek a megteremtése most folyik szerte a világon.

Nem véletlen, hogy Jack London regénye Amerikában született, de az sem, hogy ma filmre nem Amerikában, hanem a Szovjet-Szövetségben dolgozták át. Meg kell néznie a filmet mindenkinek, aki mélyebb betekintést akar kapni az élet és a világ valóságába. (n. m.)

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, édesapa, testvér és rokon

Sáska Vilmos SZABOMESTER

életének 56-ik, II-ik boldog házasságának 10-ik évében hirtelen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait folyó hó 23-án, hétfőn délután 5 órakor fogjuk a bolgárszegi román kat. temető kápolnájából, öröknyugalomra helyezni.

Emléke legyen áldott! Nyugalma csendes!

Brassó, 1948 február 21-én.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Az ország bármely részébe illokat, gyümölcsöt és minden m.s árut szállítanak

a „CARAVANA” teherautói

Brassó, Korona épület, Telefon 39—06

Bukarest, Calea Victoriei 100

Telefonok: 6—23—77 és 3—26—36

Mélységes hazaszeretet, merészség, férfiasság, önfeláldozás

— ez jellemzi a harminc éves Szovjet Hadsereget

(MOSZKVA) — Lenin, — a szocialista forradalom lángelméje volt a Szovjet Hadsereg megteremtője. A szocialista állam fegyveres erőinek felépítésére vonatkozó valamennyi fontosabb elvet a lenin tanítás alapján dolgozta ki a bolsevik párt. A polgárháború és a külföldi beavatkozások kivívott harcok súlyos éveiben a bolcs lenini tanítás biztosította a szovjet nép és a Szovjet Hadsereg nagy győzelmeit. Leninnel együtt ott állt a szovjet hadsereg bolcsőjénél hűséges fegyvertársa, művének zseniális folytatója: Sztálin. A szovjet fegyveres erők a bolsevik párt és Sztálin irányítása mellett tették meg a munka, a harc és a győzelem diadalmas útját. Lenin rendelkezéseit követve, becsülettel kiállottak annak a legborzalmasabb háborúnak kemény megpróbáltatásait, melyet a szovjet ország valaha is átélt.

A korszerű szovjet fegyveres erők alapjait Lenin rakta le. Ő alapította meg a Vörös Hadsereget, a világ első szocialista államának hatalmas véderéjét. „Minden forradalom csak akkor ér valamit — mondotta Lenin, ha megtudja magát védelmezni”. Ezt a feladatot pedig csak egy újszerű hadsereg oldhatja meg, olyan hadsereg, amely elvileg különbözik minden más hadseregtől. Lenin azt tanította, hogy „a régi hadsereget szét kell zúzni. fel kell oldani és újjal kell felváltani” s hogy ennek a hadseregnek az új osztály új katonai szervezetének kell lennie.

Az imperialista Németország kezdte ...

A Szovjet Hadsereg olyan időben született meg, a Nagy Októberi Forradalom idején, amikor a világnak majdnem minden országa az imperialista háború vértengerében úszott. Természetes, hogy a fiatal szovjet köztársaság első lépése az imperialista háború megszüntetése volt. A béke elrendelése volt az első rendelet, amelyet a forradalmi Oroszország első törvényhozó testülete, a Szovjetek II. Összoroszországi Kongresszusa hozott. Békeajánlatát Oroszország „szövetségesei” — Anglia és Franciaország — visszautasították. 1918. februárjában az imperialista Németország hirtelen módon megszakitotta a békedruvalásokat és nyitott hadműveletbe kezdett Szovjet-Oroszország ellen. Így tehát Németország volt az első kapitalista állam, amely a szovjetek országát megtámadta. Bármily gyenge is volt katonailag a fiatal szovjet köztársaság, mégis méltóképpen vissza tudott vágni a megszállóknak. A német imperialisták fegyveres beavatkozása hatalmas forradalmi megmozdulást váltott ki az országban. A bolsevik párt és a szovjet kormány felhívására a munkások tömegével fogtak fegyvert és egyre-nagyobb szervezték meg a Vörös Hadsereg újabb alakulatait.

1918. február 23-án a Vörös Hadsereg fiatal csapatjai a Návra és Pskov alatti harcokban döntő csapást mértek a német csapatokra és megdöntötték előnyomulását. A nem sokkal ezután megkötött béke a háború megszüntetésére készítette a német imperialistákat. Németország mégis megszállta Ukrajnát.

Folytatta Anglia, Franciaország, Japán és az Egyesült Államok

1918. nyarán Németország után katonai beavatkozást kezdtek Szovjet-Oroszország ellen a többi imperialista hatalmak is, — Anglia, Franciaország, Japán és az Egyesült Államok. Megremélték a szocialista forradalomnak, a világ dolgozóinak legszélesebb rétegeire gyakorolt és egyre erősödő hatástól s minden hadiüzemet nélkül hadműveleteket kezdtek, titokban, tolvajmódra szálltak patra orosz területeken. Csakhamar az egész szovjet ország az ellenforradalmi frontok tüzes gyűrűjében találta magát.

Mind ezek megedzették a fiatal Szovjet Hadsereget, amelyből úti pusú hadsereg lett: a felszabadított munkások és parasztok hadserege, a szovjet ország népei testvériségének hadserege, amely arra volt hivatva, hogy a népek függetlenségét megvédi. A szovjet hadseregtől már annak szocialista voltánál fogva is — távol állt és távol áll mind a háború szellemétől és a megszálló faji ellenségtől. A szovjet hadsereg fennállásának első napjaitól kezdve abban a szellemben nevelik, amely tisztán tartja más országok népeinek jogait, abban a szellemben,

amely fenn akarja tartani a népek közötti békét, de ugyanakkor gyűlöli mindazokat, akik a szocialista haza ellenségei. Történelmi feladata, hogy védelmezze a szovjet föld vértel megszentelt határait és biztosítsa a Szovjetszövetség érdekeit.

Lenin és Sztálin honvédő háborúra hívták a népet

A köztársaság súlyos helyzetbe került, amikor fellángolt a polgárháború és a szovjet nép harca a külföldi beavatkozók ellen. A Németország és szövetségesei — Ausztria, Magyarország és Törökország — ellen folytatott több mint három éves súlyos háború következtében 1918-ban az ország nagy élelmiszerhiányban szenvedett, nem volt elég fűtőanyag és nyersanyag az ipar

számára. De a munkásosztály nem csüggedt. Lenin és Sztálin honvédő háborúra szólították a szovjet népet a külföldi hadak betörése és a forradalom által legyőzött kizsákmányoló osztályok lázadása ellen. Egészen rövid idő leforgása alatt a szovjet köztársaság már milliós hadsereg felett rendelkezett. Bárán és szilárdan verte vissza a szovjet nép az ellenség csapásait.

Tízennégy imperialista állam hadserege ellen ...

1918. végén befejeződött az első világháború. A németek kivonultak a Szovjetszövetség területéről de helyüket a győztes Antant seregei foglalták el. Tovább folyt a küzdelem az ellenforradalmi erők ellen is, amelyeket Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok tartottak fenn és látták el hadianyaggal. 1919. nyarán Szovjet-Oroszország területén tízennégy külföldi állam fegyveres erői harcoltak az ellenforradalmi fehérhadseregek oldalán. A Szovjet Hadsereg a szovjet nép forradalmi lelkesedésére támaszkodva

és végrehajtva a Lenin és Sztálin kidolgozta bős hátdereket, egymásra verte szét az Antant három hadjáratát. 1920. végén Szovjet-Oroszország egész európai része és Szibéria meg volt tisztítva a külföldi beavatkozótól és a fehér hadseregtől. És két évre rá a Szovjet Hadsereg a távoli keleti partizánok közreműködésével küzdte a japánokat is a Szovjet-Távolkeletről. A Szovjet Hadsereg győzelmei megmutatták az egész világnak a Nagy Októberi Forradalomban született szocialista állam legyőzhetetlen erejét.

Vidéki és városi dolgozók!

Ha pontos kartellátokra a pamut árut már bevásároljátok, a megmaradt pontokra most jöjjetek

férfi szövetet

vásárolni, amíg ebből a jó minőségű, szép és olcsó áruból van. Több kartel a megmaradt pontjait is fel lehet összegezve használni

WEISZFEILER JÓZSEF
BRASSÓ, str. Republicii (Kapu-utca) 16 sz.

Meghívó!

AZ ENCIÁN TURISTA ÉS TESTNEVELŐ EGYESÜLET
1948. február 28-án, szombaton este 9 órai kezdettel a Redout összes termeiben

torna és tánc-bemutató ünnepélyt rendez
AMELYET REGGELIG TARTÓ BÁL KÖVET

Az Egyesület erre a nagyszabású ünnepélyre szeretettel meghívja az egyesület minden tagját és barátját.

Előadás után az egyesület kecsében hidegfalatozó, cukrász- és ital-sátor állnak a vendégek rendezésére.

Az előadásra ülőhelyek biztosítása az egyesület Hosszú u. 4. sz. alatti udvari irodájában eszközölhető, naponként délután 4 órától.

jét. A fiatal Szovjet Hadsereg, amely a polgárháború és a külföldi katonai beavatkozás harcainak tüzeiben acélosodott meg, leverte a külső és belső ellenforradalom erőt.

A második világháború

Az imperialisták azonban nem okultak ebből a vereségből. Továbbra is újabb és újabb tervek szöttek a szovjet köztársaság belfülszerebe való fegyveres beavatkozásra. Állati félelmet váltott ki bennük a szocialista Oroszország, amelynek társadalmi és állami felépítése az emberiség haladó eszméinek megtestesülése volt. Japán tette az első kísérleteket a szovjet állam katonai erejének „szuronyokkal való kitárgatására”. Az 1938 és 1939 években a Távol-Keleten lefolyt hadműveletekben a japán hadsereg súlyos vereséget szenvedett a szovjet seregektől. A Szovjet Hadsereg bebizonyította, hogy kitűnő korszerű technikával és jól felkészült vezetéssel rendelkezik. A Szovjet-Távolkeleten lefolyt hadiesemények, majd később a Szovjetszövetség és Finnország közötti háború csak előkészületek voltak ahhoz a nagy háborúhoz, amelyre kitartóan készültek az imperialista államok a szovjet ország ellen.

1939. szeptemberében kitört a háború Németország és Lengyelország között és csakhamar átragadt a többi országra is. A fasista Németország hirtelen orvátáradással indította meg a háborút a Szovjetszövetség ellen. Nem egyedül támadtak a németek, szövetségeseik — Olaszország és Japán — és csatlósai — Finnország, Magyarország, Románia — segítettek. A Szovjet Hadsereg mégis példa nélkül álló történelmi jelentőségű ütközetekben semmisítette meg az ellenséget. A szovjet nép honvédő háborúja hatalmas, több ezer kilométeres frontokon folyt. Hadosztyálok százai, sok ezer tank és repülőgép vett részt az ütközetekben. A honvédő háború menete megmutatta, hogy a bolsevik párt nevelte Szovjet Hadseregben kimeríthetetlen erők rejlnek, melyek a szocializmus vívmányait vannak hivatva megvédelmezni. A nép is fegyverekkel, felszereléssel, élelmiszerekkel, új korosztályokkal, erkölcsi támogatással segítette hadseregét.

A fasizmus veresége

A hitleri Németország és csatlósai állig felfegyverzett, sokmillió hadsereggel szemben a Szovjet Hadsereg nemcsak megvédte hazáját, hanem arra is elég ereje volt, hogy döntő támadó hadműveleteket hajtson végre, hogy az ellenségre annak saját területén mérjen olyan halálos csapásokat, amelyek végül is a hitleri Németország teljes szétzúzásához vezettek.

A világ egyetlen hadserege sem szenvedett el olyan vereségeket, mint a fasista hadsereg, amely a szocializmus országának becsülete, szabadsága és függetlensége ellen tört. A Sztálin vezértábornagy lelkesítette és vezette Szovjet Hadsereg hervadhatalan dicsőségét szerzett marának. A világ reakciójának kitért erői harminc év leforgása alatt kétszer hajtottak végre fegyveres beavatkozást a szovjet birodalom ellen és mind a kétszer súlyos vereséget szenvedtek. A Szovjet Hadsereg a mélyes hazaszeretet, merészség, férfiasság, önfeláldozás, bátorság, győzelemért, valamint a nemzeti hősiesség tulajdonságai jellemző.

A harminc éves Szovjet Hadsereg ma a béke, a nemzetközi megértés legfőbb támasza.

3. NÉPI EGYSÉG febr. 23

A világifjúság harca

A világ dolgozóit harcot folytatnak a demokrácia megszilárdításért az imperializmus ellen. Ebben a küzdelemben részt vesz világszerte az ifjúság is. Érdekel, hogy miképpen, mi módon, milyen körülmények között dolgoznak külföldi testvéreink. Kicsér figyelemmel közleményeinket és látni fogod, hogyan harcol a világifjúság.

GÖRÖGORSZÁG:

Alig múlik el nap hogy ne hallanánk a görög partizánok hőstetteiről, az ifjúság önfeláldozó harcáról. A demokratikus érzelmű görög ifjúság az első világháború óta küzd szabadságáért, jogáért. 1923-ban alakították meg a görög Kommunista Ifjak Szövetségét és ettől kezdve szervezett harcot vívnak elnyomók ellen. 1941-ben két görög diák ledobja az „Acropolis”-ról a hitlerista zászlót és a görög zászlót tűzik ki annak jeléül, hogy nem tűrik a német uralmat. Ezt az akciót az ifjúság hatalmas tüntetése követi, ami nem megy véráldozat nélkül. 1943-ban 13 ifjúsági szervezet értekezletet létrehozott az EPON-t, görög-országi Szabadságifjúság. Szervezetét, mely az egész ifjúságot magába foglalja. Bár az országra egyre súlyosabban nehezedik a fasiszta terror, hosszú küzdelmek után sikerült lerázni az igit, mely küzdelemben sok ifjú írta be vérvélét a halhatatlankönyvébe. Három ifjú: Polthopoulos, Avgorisz és Kolmenidisz hét óra hosszat tart fel egy 200 főnyi német csapatot Canoszt halálra ítélik, mert fegyvert szállított. Két leány, Mandaracchi Mária és Franguli Anna segélynyújtás közben veszté életét. Ghimi Irinát kivégzik, Frankopolos Nicos egymaga egy 400 méteres szakaszon akadályozza meg az ellenség előnyomulását.

Ez csak néhány példa, de ezen kívül száz meg száz ifjú áldozta életét a szabadságért, száz meg száz ifjú hurcoltak el, mert sikra mertek szállni érdekeikért. A fasiszta iga lerázása után a tönkretett ország újjáépítését tűzték ki feladatuk. Utakat, hidakat, vezetékeket javítottak ki és közben arra is volt idejük, hogy kultúrájukat, művészetüket fejlessék. Czaldarisz kormány 1947-ben egy hamis jegyzőkönyv alapján illegálisba vetette az EPON-t, de ez egy pillanattal sem szűnt meg tevékenykedni, amit bizonyít az a tény, hogy most fegyvert ragadtak szabadságukért, ahol igen sok eponista harcol a demokráta hadseregben. E demokráta hadsereg 60 százalékát ifjak alkotják.

A német fasizmus elleni háborúban 1800 ifjú halt hősi halált. A fasiszták 2000 eponista klubhelyiséget pecsételték le és 10.000 ifjút zártak börtönbe. Mindjárt a felszabadulás után 481 művész- és művelődési csoportot szerveztek, összesen 20.000 taggal, 92 házat, 42 kilométer távbeszélő vonalat építettek és javítottak meg.

Nem elég csodálkoznunk a görög ifjúság akaraterején, harci és munkalendületén, példát is kell vennünk róluk és követnünk kell őket. Bár a mi helyzetünk kedvezőbb volt, szabadságunkért nem kellett harcolni, mert minket a dicső Vörös Hadsereg felszabadított, de azért kemény harcot kell vívnunk demokráciánk, népköztársaságunk megerősítéséért és dolgoznunk kell országunk újjáépítéséért.

Levél egy besorozott falusi fiúhoz

Kedves barátom, húszesztendőds fejeddel gondolkodtál-e már a katonaságról? Maholnap itt a berukkolás ideje s bizonyára készíted már a katonaládát is. Nem jelentéktelen fordulat ez életedben, te tudod legjobban. Hadd mondjak hát el egyet s másit erről a kérdérről.

Kezdem talán azzal, hogy régen a katonaságot nem volt az a gyönyörű, édes állapot, amit az ember visszabíránt volna magának. Ha ez nem lenne igaz, nem születtek volna ilyen népdalok:

Édesanyám hol van az ez édes leány,

Mivel engem katonának íneveltél.

Adtad volna tejedet a lmacskáknak,

Ne neveltél volna fel katonának.

Igy énekel a szegény nép fia, a névelen merebbel jános, kinek fiatal életét hazai és külföldi bankárok, fegyvergyárosok, Horthy Miklóskók és Antonescu dobta oda a lövészárkba, a maguk mépellenes hatalmi érdekéért.

Figyeld meg a magyar nép katonáit, csupa szomorúság és csupa tehetetlen keserűség árad belőlük. Te még nem ismered eléggé a történelmet, de arra biztosan emlékszel, hogy mikor bevonulás idején a falu rugrást üldözve mentek az állomásra, hullott a könny a szemükből.

Arról is van tudomásod, hogy abban a mépellenes időben, mikor az embereknél és becsületnek egyetlen fokmérője a keresztelvé, a nemzetiségi hovatartozás volt, miképpen bánták a katonákkal. Ezekt-Erdélyben a románokkal Dél-Erdélyben a magyarokkal. S akkor is csak a szegény ember fiával. A pénzeseknek itt is, ott is jó dolguk volt. (Holó hollónak a szemét ki nem várja soha).

Most, hogy közeledik a bevonulási ideje, biztosan ezek is eszedbe jutnak. De most már örömmel és büszkséggel kell gondolkodni arra, hogy itt nálunk és a szomszéd országokban felmérhetetlenül nagyot változott a világ. Ezt magad is tapasztalod, hiszen apád földet kenott: a szerteágazó grófi birtokokról, az anyád nyelvén tanulnak testvéreid az iskolákban. Egyenjogúságot nyertél. Nem is lehetne itt felsorolni mindazt az értéket, erőt,

ményt, amit a román demokrácia — mint az ország egyenjogú és egyenlő kötelességű honpolgárának — számodra megadott.

Mindzezzel találkozol mindennapi életed tapasztalataiban. De most, hogy berukkolás előtt állsz, számot vetél-e már azzal, hogy a hadsereg, amelynek katonája leszel, a te hadsereg, mert a nép hadserege. Ez a hadsereg semiben sem hasonlít már ahhoz a hadsereghoz, amelyben a nép fia, románok, magyarok leaacsonyító sorban éltek. Nem hasonlít ahhoz, ahol megölték téged csak azért, mert magyar voltál. Ez a hadsereg, a mi hadseregünk, a városi és falusi dolgozó hadserege.

Ennek a hadseregnek élén Bodnarus Emil hadügyminiszter áll, aki egész életében a nép szolgálatában harcolt és dolgozott.

Ennek a hadseregnek megváltozott a szelleme, s megváltozott a katonaszkodás célja és értelme.

A demokratikus román hadsereg, a nép hadserege, mindannyiunk hadserege, nemzetiségre való tekintet nélkül.

Mit jelent ez?

Elsőször: jelenti azt, hogy nem azoknak a keveseknek érdekéért visel fegyvert, akik ezidáig a dolgozó nép nyakán éldsködtek s akik a nép fiából álló hadsereggel lövetek sortűzet a népre, a sztrájkoló, vagy a demokratikus jogokat követelő gyári munkásokra.

Másodszor: azt jelenti, hogy a demokratikus román hadsereg a dolgozó milliók urainak, a népi demokráciának őre és egyben erős fegyvere. Célja és feladata egybefonódik a dolgozó nép érdekeivel és törekvéseivel, következkéské, a hazai és nemzetközi reakció ellensége, s a béke védelmezője.

Harmadszor: a demokratikus román hadsereg románok és magyarok egyaránt közös tábora, neveő iskolája. Mert ne felejtse el: a katonaszkodás

ma egyben iskolát is jelent. Demokratikus szellemben neveő iskolát.

Még egyet. Te földműves ifjú vagy, iskoládat — nem a magad, hanem a mások büne miatt — hiányosan végeztél. Hamisított történelmet tanultál és hamisított történelmet tanult román sorsársad is. A ti közös történelmetekből szemszedett hazugságokat válogattak össze, hogy ezzel is egy-másnak uszítanak benneteket.

Idegedben a múlt sötét emlékeimradványait hordod. A demokratikus román hadsereg egyebek között az oda bekerült fiatalok átnevelését tűzte ki feladatául. Nem törekszik a magyarságot megerősítésére. Magyar nyelven írott újságot és könyvet olvasgatnak veled. Tanfolyamokon veszel részt, a szemedet és eszedet nyitogatják. Új emberré nevelnek. Olyan, ná, aki közös katonasorban, közös újjáépítő munkában, közös tanulásban dobban rá a román és magyar nép közös sorsára.

Gheorghiu-Dej, a Román Kommunista Párt főtitkára, a munkásosztály és a dolgozó osztályok nagy vezére mondotta erről a hadseregről ezekben a napokban a következőket:

„Hadseregünk országunk büszksége lehet és kell is lennie. Jól felöltözt, jól ellátott hadserege kell válnia, amely mélyen a népben gyökerezik, s amely a népi demokrácia szellemében nevelkedik. A hadsereget a falusi és városi dolgozó, függetlenségünk megvédése, népköztársaságunk szolgálatába kell állítani.”

Ezeket akarjam neked elmondani. Ha nyitott szemmel jársz és gondolkodsz egy cseppet, megérted az igaz szót. S felveszed már most a harcot azok ellen, akik rágalmakkal akarják bemocskolni a hadseregünket. Felveszed ellentük a harcot, mert civilben katonaruhában, a népköztársaság katonája vagy, akinek a nép és saját jövője érdekében küzdenie kell a nép ellenségei ellen.

SÜTŐ ANDRÁS

Tanáccsal mi is el vagyunk látva

— szokták mondogatni az elmúlt időben, amikor jószándékú ember igyekezett beleavatkozni a fiatalok dolgába. Mostanság elég gyakran hangzanak el panaszok az ifjúság részéről, hogy a felnőttek nem támogatják kellőképpen mozgalmait, Merem remélni, hogy válaszul nem kapom a cimbet foglaltat, ezért börtökodom — ha egyelőre egvébbel nem — legalább tanáccsal sietni dolgozni, alkotni vágyó ifjúságunk segítségére.

A munkabrigádokhoz, mint napjaink legelőbb, legjobban napirenden lévő kérdéséhez szölok hozzá.

Nagy munkához nagy előkészület, nagy szervezés, sok eszköz szükség. Eszt kisebb mérvű munkákkal ajánlatos a szükséges tapasztalatot megszerezni. Munka, elvégezni való, van elég. Első és fő feladat kikeresni a legvárhatóbban megvalósítandót. Azt, aminek elvégzése a legelőbb. Pontosan felmérni, hogy a munka elvégzéséhez mennyi anyag, szerző és idő szükséges. Pontos munkatervet készíteni és a munkát pontosan beosztani szintén fő feladat, mert nem megfelelő számú résztvevővel, elégtelen és nem megfelelő munkaeszközökkel, főleg pedig feltételek kidolgozott tervvel nem lehet az ifjúságot a munka színtérvé mozgósítani. Ilyenkor az ifjak elvesztik lendületüket, munkakedvüket. Sorozatos megbecsüléslen, a helyszínen szervezett tapasztalatok alapján jólre be kell szervezni az elvégzendő munkának minden egyes emberre eső idejét és beosztását. Idejében kell gondoskodni megfelelő munkaeszközről, a szintén előre elhészített terv alapján minden helyszíntre érkező pontosan az előre kijelölt munkahelyre kell állítani és ki kell jelölni a pontos munkamennyiséget.

Az ilyen módon megszervezett önkéntes munkának minden egyes ifjú igyekszik túlláladni a kiszabott normát, sőt a jól szervezett munkának annak elvégzése után a többi elmaradt társának is szívesen segít. Egy sikeres és az elírt időnél hamarabb és jobban befejezett munka után lesz csak időszaki annak millió megünneplése műsoros előadás, vagy rendezvény keretében. Ilyenkor a fiatalok tudják, miért ünnepelek. Munka után esik jobban a szórakozás és nem megerőltetés.

Tudják, sokan vannak még olyanok, akik közömbösen szemlélnek az Ifjúságok Szövetség erőfeszítéseit, sőt aknadnak, akik néha ajkbiggyesszel nyilatkoznak róla. Az Ifjúságok Szövetségnek éppen ezért kell elsőrendű kérdésnek tekintenie, hogy minden egyes megmozdulásúgy rendezze meg, hogy még ellenesége se találhasanak kifogásolni való benne. Ne csak kifogásolni való ne találjanak, hanem tömegesen csatlakozzanak a mozgalmához. Akkor tölti be maradéktalanul hivatalát.

TIBOLDI BÉLA

Születésnap...névnap

ha közeledik, nézzen ha hozzánk az

AGISZ boltba.

Brasov,

Str. ARMATEI ROŞIE 3,

ahol most érkezett kedves, izléses, és olcsó ajándékok talá! NAGY VALASZTÉKBAN

Olvasd és terjeszd

a „NEPI EGYSÉG”-t!

ASTRA MOZGÓ

Brasov

február 19,

csütörtöktől kezdve

SOVROM FILM!

Fehér agyar

Jack London világhírű regánye után

az idény legnagyobb meglepetésá

„Magyarok, románok... nyujtsatok egymásnak testvérileg kezét, távoztassatok magatokból minden gyűlölséget és boldogok lesztek“

Amit elkendőzött a „hivatalos“ román és magyar történettudomány

(Brassó) — 1849 márciusát írt a naptár. Lángban áll egész Magyarország. A Kárpátoktól le az Alföldig tüzfészkek Magyarhon. A harc nagy tétért folyik. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy rabslolgák hona maradjon továbbra is Magyarország, avagy szabad népek és békes emberek boldog otthona. A harc váltakozó szerencsével folyik, hol a rizsporos hajjú, parókás osztrák tábornokok, hol a rosszul felszerelt, de igazsága tudatában szárnyakat kapó magyar honvédek oldalán áll a hadiszerencse.

Az ország szíve Buda, még 48 januárjában elesett, a lakossága most ismerkedik az európai történelem legembertelenebb, legreakció-

sabb hatalmával, a bosszútól lihegő abszolutista reakcióval.

Egészen más a helyzet Erdélyben, ahol a kis, sebhelyes arcú idegen, a Lengyelországból idevetődött szabadsághős, a magyar nép Bem apója csodákat művel. Téli hadjárata valóban meszeszerű. Ahogy maroknyi csapatával, alig kiképzett katonáival két hónap alatt megtisztítja Erdélyt

az ellenségtől, az valóban hősi, dicső, nagy cselekedet. 1849 március elején, már majdnem egész Erdélyország Bem birtokában van. Csak a hegyek szerelmes szorítása közt elterülő kies fekvésű Brassó van még Wétzer birtokában. Csak Brassó áll még a távoli vár, ódon épületei még ott éktelenkedik a kétfejű császári sas, s a hirhadt sárga-fekete lobogó.

Szeben felől elindul a vihar

De nemsokára Szeben felől elindul a vihar... Közeledik a magyar honvédek, jön Bem, hogy birtokába vegye a történelmi Brassót, anynyi nagy eredmény hőstét és tanuját.

Környékét még fehér takaró borítja, házai még téli álomban szendernek, de közeledik már a márciusi nap, sugarai nemsokára szétszóródnak s maholnap olvad a hótakaró.

Állandóan fokozzák a termelést, önkéntes rohammunkát végeznek, az egyik környező faluba bevezetik a villanyt és emelik művelődési színvonalukat a prázsmári szövőgyár dolgozói

(Prázsmár) — Pár hónap óta a prázsmári gyár hatalmas fejlődésen ment át. Már külsejében is megváltozott, falait a népköztársaság, a Román Munkáspárt és az Országos Szakszervezeti Tanács jezevai díszítik.

Végigjárjuk az üzemet. Craiovanu Constantin és Calin Matei büszkén beszélnek az eddigi eredményekről. A buhosi részvénytársaság négy gyára közül a prázsmári lett az első. A szövőgyár januári termelése a decemberi 15.031 méterrel szemben februárban 35.756 méterre emelkedett. A termelés egyébként februárban tovább nőtt. Készen állnak decemberben 11.872 januárban már 26.397 méter került a raktárba. Így a

román munkáspárt vörös zászlócskáját

vöbbség büszkén lengti. A fonógép-nél Véd Eugenia és Mo'nár Mihály az első. Az előkészítő gépnél Pommer Toma, a szövőgépnél Vas Mihály, Nedelka és Artini Ioan, napi 37.000 veréssel, a spunizó gépnél Deák Maria, a csőrlőgépnél Birton Angota 103 kilogramm termeléssel dolgoztak. Február 11-én a termelésben a parasztpozíció szövésnél Balta Profiliu 30.000 veréssel, a katonapozíció szövésnél Frinu Eftimiu 18.000 veréssel, a férfi pozíció szövésnél Horváth Ilona 24.000 szövésével, a vígogne szövésnél Hiloci Agata 33.000 veréssel vezettek.

A munkásság a szervezés terén ugyancsak sok sikert ért el. A gyárnak 1030 munkása van, közülük 500 munkás tagja a Román Munkáspártnak. Jömmüködd szövetségüket működik. 25 ágyas tiszta tanoncotthon áll a tanoncok rendelkezésére. Az ifjúmunkások állandó kiképzésben részesülnek. A kantinban jóízű ebédet 26 lejért adnak. Február 8-án, vasárnap a munkásság saját szántából

Önkéntes munkát végezt

az erre járó bért pedig a görög szabadságharcosok részére juttatták el. Más segítő alapokra tovább folytatják az önkéntes vasárnapi munkát.

Elhatározták hogy vasárnapi munkát önkéntesen és ingyenesen a Farkasvadás községbe bevezetik a villanyvilágítást. A munkát május 1-re

fejezik be. A munkás- és paraszt összefogás itt megtörtént.

Suciu Valinun munkás ezt mondja: — A tételeket kizártuk sorainkból és lelkünkbe véstük az Egyesült Munkáspárt alapokmányát.

Fekete József, a Szovjetszövetségből legutóbb hazatért munkás, kérdésekre így válaszol:

— Mi, akik rövidebb időt át láthattuk a szovjet élet hatalmas eredményeit, elmondhatjuk, csak csodálatos tekintetűnk vissza. A Szovjetszövetség és a környező demokrákuss államokkal kötött szerződések örök biztosságot jelentenek. Együttműködésük az ország népének a szociális gazdaságok megvalósítását.

Az olvasó találkozik Nagy Istvánnal

Minden ivodalmat kedvelő embernek van egy-két kedvenc trója vagy időtje. Sokak már évekkel előzőleg ismerik trósaiból, könyveiből „kedvenceiket”. Mégis néha esztendőkre szükségese, hogy véletlenül vagy éppen az élet nagyszerű ajándékaként személyesen is találkozhassunk ezekkel az emberek gondolkodásait irányító és alakító szellemi gladiátorokkal. Így voltam én is Nagy Istvánnal, az íróval.

Negyedikes gimnazista koromban került először kezembe Nagy István egyik könyve. Súlyos társadalmi mondanivalójából akkor még vajmi keveset értettem. Hogy mégis komolyabban kezdtem vele foglalkozni, a népi problémák felé való döntő fordulatodásomnak, érdeklődésemnek tudható be. Érdeklődésemnek tudható be. Érdeklődésemnek tudható be. Érdeklődésemnek tudható be.

Egy év múlva ismét „találkoztam” vele. Ekkor jutottam hozzá a balatonszárazsi konferenciáról kiadott brosúrához, s Németh László beszédéhez való hozzászólásában egy mélyebben és igazabban látó ember hangja ismertem rá. Lelkiszemem előtt láttam ezt az „örök világot”, s szinte hallottam is hallottam, amint bátran odakiáltotta a harmadik utat kereső Németh Lászlónak:

... nincs és nem lehet harmadik út, ... van csak két oldal, illetve két út, amely között a magyar nép választania kell. Ez a két oldal a haladás és a haladásellenes erőben felsorakozva vitja szörnyű harcát a világon. A magyarságnak ezt

kell néznie, hogy a társadalmi és gazdasági követelményeinek terén melyik oldal választja a dolgozó népi szociális felszabadulást, melyik a nemzetek egyenjóság és függetlensége alapján, melyik akarja a népek megbékélését az igazság és a szabadság alapján...”

Ekkor kezdtem komolyan gondolkodni trósi, könyvei fölött. Csak hamar rájöttem, hogy a történelmi formáidásból kiszorított, kizsármazott osztálynak, az ipari munkásságnak a küldötte. Iskolája a proletár nyomor minden keserűsége és szenvedése volt. S talán ez az ezer szenvedéssel teljes élet tudta ilyen bátor megalkuvás nélküli emberré, a munkásság apostolává tenni.

Másodszori „találkozásomnál” mint a munkásság apostolát ismertem meg.

Harmadszor most találkoztam vele Kolozsváron, most már végre személyesen. Az egyik előadást hallgattam. Ő talán nem is sejtette, hogy a hallgatóság között egy már középiskolás korától érte rajongó egyetemista hallgató ül. Beszélt, s szavából a „harcos, nagy ember” hangja csendült ki. Ilyen harcos, bátor, munkásság jövőjétől felváltott harcában soha meg nem alkuvó embernek képzeltem. És nem csalódtam benne!

Kevesen látták Balatonszárazsi olyan világot, hogy a népi erő az az oldal, mely küzd... a demokráciáért, a magyar nép jogait s küzd azért hogy kivonuljanak magukat a katasztrófából. De a balatonszárazsi konferencia óta az idő igazolta Nagy István állásfoglalásának helyességét.

(V. Gy.)

utcaikon, tereken, s a lelkekben egyaránt. A vert császári sereg szégyenkezve eltakarodott, fut az osztrák és vele menekül a szívekből a reménytelenség is.

Rágalmak zuhataga

Végre március 21-én bevonult Brassóba Bem apó. Ezt a pusztító történelmi eseményt hányféleképpen taglalta a tegnap „oknyomozó történettudomány”? Mi mindent bele nem magyaráztak ebbe az eseménybe is, mint annyi mába, mely a Kárpátok medencéjében történt. Mert hazudni mind a három Brassóban lakó nép: a román, magyar, német hivatalos történettudósai tudták. Még hozzá folyékonyan. Könyvnyi dolguk volt, s szegények voltak lelkiismeretességben. Az uralkodó osztályok talnyalói voltak, sütkéreztek a hatalom kegyében, övéis volt minden cím, népszerűség, hívság, sok földi jó. A magyar történezsékek arról tudtak, hogy Brassó román lakosai gyűlölettel, ellenséges hidegséggel fogadták a bevonuló Bemet, parancsainak ellenszegültek, nem is titkolva, hogy az osztrák uralom minél hamarábbi visszatérésén dolgoztak.

A románok azt állították, hogy Bem és honvédek nem voltak éppen azok az ideális felszabadítók. Tudni vélték arról, hogy a magyar honvédek rosszul bánta a román lakossággal, bántalmazta, éhezette, megalázták, bánta őket s a bevonulás következtében nehéz, sorsúldozott napok köszöntöttek a román anyanvelőkre.

Ezeknek a képtelenebbnél, képtelenebb légből kapott tudatosan rosszul indultatú fordításoknak se szeri, se száma. A hatalom román és magyar irai nagyvonalú tudtak mit akarnak. Megmérgezni a levegőt, a közhangulatot, a lelket, őket verni, ártídalnak szánakadók a két egymással utalt, sokat szenvedett nép közé. Csak a Duna, Maros, Olt a megmondhatója, mennyi keserű könny ömlött hullámaik közé. Egy századnak kellett elhúnia, míg a hazugságok subája alól napfényre kerülhetett az igazság, míg végre átértékelődhetett a két nép történelmének annyi nevezetes eseménye. Míg meg tudhattuk: emelt fővel, tiszta szívvel immár megvallhatjuk, hogy a többiek, a két nép apostolai és látói, rohamos a gyűlöletet ideit hirdették, ellenkezőleg, az összefogás szükségességét hangoztatták.

És a valóság?

És ime, álljon itt a Brassóba bevonuló Bem kiáltványából a következő mondat.

„Magyarok, románok... nyujtsatok egymásnak testvérileg kezét, távoztassatok magatokból minden gyűlölséget és boldogok lesztek.“

Még tegnap is, ugyan ki hitte volna el, a félrevezetettk szízeire költ, hogy a fenn idézett Bem kiáltvási hangzott el, hogy 100 évvel ezelőtt volt valaki: s hála a sorsnak, nemcsak egyedül volt, aki annyire tisztán, annyire körültekintően valószínűsítéssel látta a nagy történelmi arancsot.

Azóta nagyot változott a világ, s a valóság felé közeledik annyi magyar és román álmódzó lánglélek víziója, a dunai népek összefogásának nagy műve. Ma már nem ábránd az, amit Ady Endre énekelt, mert a román és magyar nép a szövetséges dunai népek belátta, hogy gyálratuk, keservük már 1000 év óta rokon s azóta már találkoztak is az eszmék a tettek barikádján.

Most, mikor néhány hét múlva a román és magyar nép együttesen ünnepli majd meg 1849 márciusi időának centenáriumát, nem érdektelen doloz azokra emlékezni, akiknek földi valósága már rég az enyészet, de akiknek szelleme bizonyára tovább él az ünneplők köré, hogy tanujai legyen az unokák nagy erőtiszteise, baráti közforgásának s lassú arcukon a megbékélés megszöktető mosolyát.

POLGAR ISTVAN

HIREK

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

Szerkesztő bizottság: dr. Horváth Miklós, dr. László Ferenc, Szemeréi Ferenc, Felelős szerkesztő: SZABADI LÁSZLO

SZOLGÁLTATÓ SZAKSZERVEZETEK

Brassó. Vasárnap: Vértess, Kézár-ság, volt Kapu-utca 15/a és Ecs-hoz. Kút-utca 33. — Hétfő: Pici November 7., volt Kolostor-utca 20 és Jós Kút-utca 7/a. — Sepsiszentgyörgy: K.peczy, Kossuth Lajos-utca

MOZGÓK MŰSORA:

Brassó, Aro. Válás. — Astra: Fehér aszar. — Capitol: Eljött támadás. — Corso: Két világ egy szerelem. — Redut: Tavasz. — Scala: A nők elleni csel.

Nővendég-hangverseny Sepsiszentgyörgyön

(Sepsiszentgyörgy). — A legelő-sosabb és azért kell a zenével való nevelés, mert aki ilyen módon nevelkedett, a legelő-sosabb érteke lesz azon kis hibák iránt, melyeket néha a természet elővet, a művészek nemkülönben: bizony azt tartom, hogy éppen azért a legelő-sosabb, ha egész nevelésünk a zenén alapul. Pláto, a szocialista társadalom első álmódja rögzítette ezeket a sorokat. A komoly zene a szocialista társadalom alapvető eleme, amit legelő-sosabb az a zenekultúra bizonyít, amely a Szocialista Szövetség dolgozóinak tömegtömbében nyelven öröklött.

Ezért köszöntünk örömmel Sepsiszentgyörgyön minden zenei meg-mozdulást, jelenleg azt, amelyet Antalffy István, a város legkomolyabb képzettségű zenei tanárja rendezett. Antalffynek ez a harmadik nővendég-hangversenye már eddig is bebizonyította, hogy lelke művészi egyénisége minden egyes nővendékben megéledik.

De nem azt, ha végighallgatjuk nővendéket, mit nyilatkoznak szon-rán? Már csak azért is megérdemlik, hogy egyenként megemlítsük a kis zenészeket, mert ezzel utat mutatunk számukra. Gál Rozália lámpaláddal eltekintve, komoly rátermettséggel adott bizonyítást, Csutak Judit erőteljes zenei teljesítménye biztos ígéret. Vajda Éva és Anko ugyancsak reményekre jogosítanak. Schuller Mária korai meghagyzottól telhetetlenül nyújtotta át Beethoven műveltségét, Baróti Lenke tökéletes zene-szer, nagy szorgalommal, Pejár Sári fejlődés előtt álló tehetség. Végül szólunk a négy Verestő-lányról, akik egészen rendkívüli tehetséggel adtak bizonyítást; biztosak és határozottak.

Mindannyiuk apró zenésznél, ami a legmegelő-sosabb volt, az, hogy újszerűen, kotta nélkül játszottak le a néhez darabjaikat. Jelentékeny teljesí-ményt nyújtottak. (h.)

— MEGDÍG LEHET TŰZIFAT ELŐJEGYZNI. (Brassó) A jövő-télre való tűzifa-előjegyzés a vállalatok, intézmények és kereskedelmi al-kalmazottak részére a vállalatok részéről kötelező. Ezért ezek vezetői kötelesek igényeiket sürgősen beje-lenteni a városi erőteljes hivatalnál, mellékelve egy táblázatot a szükség-mennyiség feltüntetésével. A táblázatok benyújtásának utolsó határideje február 23.

— VALLÁSOS ESTELY. / brassói református templomban február 22-én, vasárnap délután 6 órá-kor tartandó vallásos és tisztelet-művészi programot keretében Tócsa Ede és az Egyházi Énekkar éneke Hübner Margit és Adorjányi Dea-organaszólamán kívül biblia-magyará-zat, szavaltat és előadás lesz. A előadás tárgya: A brassói reformá-tus egyház történetéből az utolsó 200 esztendő.

6. HÍR EGYSEG 2023

TESTNEVELÉS

Az országos munkás síliskolai verseny éjszaki helyet brassói versenyzők foglalják el

(Brassó) — Az országos munkás síliskolai versenyek pénteken tovább folytató-dnak a Keresztényhavason. Ezen a na-pon a férfi és női esiköversenyek ke-dvükre megrendezésre a Sulinar Iskolá-pályán a Keresztényhavason gerencs-ol a Polonai, mintegy 2300 méter hosszú 100 méter magasság külsőzetű pa-pyán Ennek a távnak a női verseny-zők csak mintegy a felét tették meg. A férfi versenyzők csoportjában 114 induló állott célhoz, közülük csak 86 versenyző érkezett célba. A negyedszámú versenyző az ország minden részéből 35 csapatot képviselt. Nagy várakozás-sal tekintettek mind a rendezők mind a versenyzők az olimpián szerepelt versenyzők teljesítménye elé. A leg-nagyobb meglepetésre a legjobbnak tartott román versenyző Sulica Du-mitru, csak a 12-ik helyen végzett, Imreh Béla a harmadik helyre került. Részletes eredmények: 1. Munteanu Vasile (IFP) 2 perc 07 mp. 2. Munteanu Aurel 2.11.1. 3. Imreh Béla (Ma-gának) szakszerv Brassó, 2.13. 4. Ma-

rinescu Ioan (UAB) 2.13.4. 5. Lupan Nicolae (IMS) 2.15.4. Sulica Dumitru 2.27.3. Döve, 12-ik.

A női versenynek 8 résztvevője volt. Részletes eredmények: 1. Stoicu Elena (NFP Azuga) 1 perc 42.4 mp. 2. Bokkes Lore (Sind, Sanitar Brassó) 1.43. 3. Treyball Edith (Electrica Te-mesvár) 1.53.3. 4. Fezar E (Viscoza) 1.55.4. 5. Schiel Anna (Schie) 2.35.

(Prága) — A cseh fővárosban a na-pokban jássottak visszavágó mérkő-zést Kanada és Csehszlovákia jégko-rongozó csapatai, amely a csehek 3:2 arányú győzelmével végződött. A meg-előző mérkőzés a két csapat között 0:0 arányban végződött.

(Brassó) — Az Encián kedden este fél 9 órai kezdettel tartja választmányi-gyűlését. Ezt megelőzőleg az egyesü-leti nagyeremben a február 28-i elő-adásra táncpróbák folynak. Az elő-készítők a tagok pontos megjelenését

— A SZOVJET NŐK TÁVIRATA PAUKER ANNA KÜLÖNYMINIS-TERNEK (Bukarest) A Románia: De-mokratikus Nők Egyesülete Szövetség-nek alakuló nagygyűlésekor üdvözlő táv-íratot küldtek a szovjet nőnek. A szovjet nők antiliasza bizottsága most távirati úton választott Pauker Annát, a Romániai Demokratikus Nők Egyesülete Szövetsége díszelnöké-nek. A táviratban a szovjet nők örö-müknek adnak kifejezést afelett, hogy a romániai nők egyetemes szervezete tömörült és sikert kíván a demo-kratikus egységes nőmozgalom me-gerősítésében, valamint az új Románia építésében.

— SZABAD A RIZSKORPA FORGALMA (Bukarest) Az inar-s kereskedelmiügyi minisztérium most megjelent határozatával a rizs-korpa forgalmát szabadná tette.

— MAGYAR NEMZETISÉGÜ ERDÉLY ELSŐ NŐI RENDŐR-TISZTJE. (Kolozsvár.) A nemré-gen tartott rendőrtisztvi vizsgán Keresztési Edit rendőrségi tiszt viselőnk sikerrel letette a rendőrt-isztvi vizsgát és ezzel Erdély első női rendőrtisztje lett. A női ren-dőrtiszt a kolozsvári rendőrség for-galmi osztályára kapott beosz-tást.

• Köszönetnyilvánítás. Ezúton mon-dunk háas köszönetet a húsparasok-nak, va'amin mindazoknak, akik edesapánk Károly Sámuel halála al-kalmával koporsójára virágot helyez-tek és részvétüket kifejezték.

Gyermekel.

Apróhirdetések

FOGLALKOZÁS

KERTÉSZETET bérelnek, gazdaságban kertészkedni meggyezés szerint. Brassó, Vidin 6, Bayer, 140-1

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ nagy állótkör, három főkos és egy rendes szekrény, nevért, vas-ággy, asztal és szőnyeg Brassó, Str. N. Filipescu 12, (390)

CSÚR, nyereg, stráfszék eladó, Brassó, Hosszu-utca 112, Florică, 141-a

UZEMKÉPES 25 H. P. Lanz Bulldog traktor 1200-as MÁV csépe, eladó Bencsdi Márton, Maresti, jud. Odor-heu, (427)

KIRAKATABLEKOK rámkakkal, egy üveges ajtó és más vasrácsos ablakok eladók Brassó, Pata Libertati 25, apartament 1, 143-a

ELADÓ: Chawrolat favágómotor (al-kalmas csépe, székény hajtására is), tizedes mérleg 150 kg súlyokkal, férfi-kerékpár jó gumikkal, Csutak Gyár-fás, Zatoa, jud. Treascaune, (423)

ELADÓ egy komplett háló és egy an-tik szalon-garnitúra, Morawetz asztal-osná, Brassó, Vár-utca 112, 147-a

ELADÓ Sepsiszentgyörgyön 3 szoba, konyha, fürdőszoba félg ékszítt ház gyümölcsös kerttel. Ugyanott el-dó egy teljesen új futkoszék. Er-kezőkért lehet Sepsiszentgyörgyön, szabadság-ter 3 szám alatt, Izák Püztelben, (420)

ELADÓ perzsaszőnyeg zongora var-rogóp Brassó, Pata Libertati 23 Ho-rovitz, 150-a

KERESK meevétére: horgász felsze-elést nyár nélkül is. Ma onyel Ma-gyar Népművészet, Mikszáth: Agra-nach 1888-15. 1910-ig nem bál ha-gyes évfolyam hányzik is. So-d árat kérek, felesleges leveért e-ke-dve. Munkeszerző Horváth J. je-ligére a sepsiszentgyörgyi kádóhivatal-ba küldendő. (418)

VESZK jókarban lévő kisebb mikro-szkópot kb. 100-zoros nagyítással. Ajánlatok: Brassó, Porond-utca 35 1 ajtó, 149-a

FÜNDÖKAD zománczóva, fűtővel, hi-tesített boroshordók, vasággyak vas-kiáhyák eladók. Elemclikket, zslri, szalonát, oajat, lisztet is e-fogadok Kus hmann, Brassó, Cosca-utca 28, (1-4-18.) 153-a

INGATLAN

ELADÓ Kámokon 4 hold szántó, 1 hold kaszáló 11 hold erdő, felételek megtekintendők Dr. Kabay Gábor ügy-véd irodájában, Sepsiszentgyörgyön (425)

ELCSERELNEK brassói gyümölcsös-keres házat, Hosszufalusi, Erdék-lódi Hosszufalu, 278, szám alatt 153-i

KÖKÜS községben egy befelek a rajta lévő ingatlannal együtt eladó. Erdékódi öv, Jó Györgynéni Brassó, str. Oct. Goga 82. Ugyanott különböző méretű vasinek eladók. (423)

BÉRLET

BRASSÓBAN bútorozott szobát, lehe-tőleg gázal és fürdőszobahaszná-tta keres nőt en fiata ember. Ajánlatot „jó fizető” jellegre a kádóhivatalba kér-teszt. (428)

LEVELEZÉS

„AKÁC” jellegre sürgősen jelen kez-zen ott, ahova levét küldte. (428)

KI TUD RÓLA?

DEÁK IMRE cőfalvi lakos 1844 tava-szán bevonult a sepsiszentgyörgyi 27-e honvédséghez innen Galicába vitték, tabori száma V-988 volt. A visszavo-náskor Szászregennél megsebesült és a vakki tud róla, va'amin, hogy me-lyik kórházba szállították értesítse szűrt. Deák Józsefet Cőfalva, Há-rapcsák utca. (423)

— PÁLTÁZAT A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG HIMNUSZÁ. (A. Bukarest) A miniszterelnökség pályázatot hirdet a Román Né-pköztársaság himnuszának zenéjére és szövegére. A pályázaton bárki részt-vehet, aki ünnepi kifejezést bizán-dni az új államforma társadalmi és politikai tartalmának. A pályadíj mind a himnusz zenéjére, mind szö-vegére, 100.000—100.000 lej, 50.000—50.000 lej és 25.000—25.000 lej. A pályaművek felett a miniszterelnök-ség kijelölte bírálóbizottság dönt. Az eredményt május 1-én ünneplőcs külsőségek között hirdetik ki.

FOG
FOG
FOG

szokás szűkített
példák, művészi
kivitelben
színes koronák, nő
arany- és platiná
polia lemezek
tímés, hízló, tje-
dalommentesen
vidéki koronák

MENÉKELT ARAK
EASCH ISTVAN
fogász

BRASSÓ, Weiss Mihály utca 15 sz. mellett
bejárati: Kozma-utca 10. sz.

Eladó:

Nagy masszív ebédlőasztal 6
borszékkal 10.000 lej.
Nagy szalon 3000, fehér szek-
rény 3000 lej.
5 Rosenthal és 5 japán csésze
aljjal és egy kávéskanna
6000 lejért.
BRASSÓ, Árvaház-utca 24.
1. ajtó.

SOVROMFILM P.T.

Február, 17, keddtől

Brassóban

a REDUT Mozgóban

TAVASZ

Bájos szovjet-vígjáték

Ljubov Orlova, Nikolaj Cserkásszov

Eladó:

Két Berkel-méreg, egy tizedes
mérleg 300 kgr. súlyig;
Egy 200 literes úrtartalmú ci-
nezett pléh-hordó és egy
jégsekreény

Brassó,
Hosszu-utca 25.

Órajavítást legelő-sosabb és legelő-sosabb

csak Gáspár Andor vállai

Sepsiszentgyörgy Csiki u. 10.
bent az udvarban balra 1-ajtó
Mindenfala régi órák veszi k

ÉRTESITEM

A gyapjuval rendelkező gazdá-kat, hogy szövődémben bérfo-nást, berszövést, ványolást és simítást (préselést) vállalak, a köz-ségi előjárásokkal állal en-gedélyezett gyapjuból. Rövid idő alatt elkészítem. BEDE FERENC szövő- és fonómaster. Kovászna, Str. Mar. Stalin 80.

Hogyan ébrednek öntudatra, valósággal szívják a művelődést és demokratikus papokat kérnek a moldvai csángók

Beszélgetés Boér János megyei főtanfelügyelővel
Bacau-megyében végzett körutjáról

(Sepsiszentgyörgy) — „A Tatros és a Szeret folyók partjain, szőlőhegyek szíjában élünk mindennapi életünket. Így itta egy csángó barátom. Így határozt meg nekünk, erdélyi magyaroknak a helyet, ahová sorsuk helyezte. Hogy ez a töredék magyarság milyen óriási viharok ment át, azt hiszem emellett eltörpült a mi életünk. Az elnyomásuk a mieinknél is nagyobb volt, amit az bizonyít, hogy magyarul még nem is imádkozhattak. Ami nekünk Antonescu és társai alatt természetes volt, azt százezresen jobban érezték ők, akik a magyar tömbből megszűntek kiestek.

Boér János megyei főtanfelügyelő, aki hivatalos kiküldetésben Bacau megyében járt, ahol magyar iskolákat szervezett, beszél a csángókról. Izgatottan lessük szavait, mert hiszen arcán látjuk, hogy szívvel-lélekkel beszél arról a népről, amely hosszú évszázadok után most jutott oda először, hogy

saját anyanyelvén tanulhat

— Azt csak hallottuk, hogy minő szenvedéseken ment át és mekkora elhagyatottságban élt ez a nép. Hogy azonban mindezek a szenvedések véget értek, azt most már saját magunk tapasztalhattuk. Az a fogadtatás, amelyben a megyefőnök és Nicolau román tanfelügyelő részéről kaptam, bizonyította annak, hogy csángó testvéreink igazán megfelelő és demokratikus érzéssel teljesen átítatott férfiak vezetése alatt állnak. Amikor megérkeztem, a megyefőnökkel tettem látogatást, aki a legészintebbszeretettel fogadott. Gépkecsiját rendelkezésre bocsátotta, hogy a csángó magyarságot felkereshessük. Amikor egybeként a sáros és rossz úton a gépkecsival nem tudtunk előrehaladni, a tanfelügyelővel gyalog vágtunk a falvaknak. A tanfelügyelő a legnagyobb jóakarattal kísért utamon.

Az egyes községekre tér át. Legelsőnek Lespezi községet látogatta meg. A községben már három tantervvel működik a magyar iskola 150 tanulója van. A két iskola: a román és magyar között a legteljesebb összhang uralkodik.

De mindennél meghatóbb, amit a továbbiakban mond el. Nem volt iskolai felszerelés, hiányzott elsősorban a pad. A nép gyűlést tartott és néhány nap alatt

18 iskolapadot készítettek

Valea 8 magyar iparos a ugyancsak padokat készített.

Klezsa községben — amint hírtl adtak — egyideig a reakció álhírekkel igyekezett a munka megindulását gátolni. Azt a hírt terjesztették, — nyilván irigységből —, hogy aki a népszavazáskor magyarnak vallja magát, „messzi földre” kitéleptetik. Így azután bizalmatlanul fogadták a magyar iskola felállítását. De az álhíreknek véget vetett a tanfelügyelő, aki szigorú utasítást adott tanítóknak, hogy az új iskola létesítését minden eszközzel támogassák. A csángók ezután tömegesen vették be az iskolába gyermekeiket. Közben természetesen népgyűléseken világoztották fel a népet, hogy nincsen mitől tartani, a demokrácia nem ideiglenes valami, hanem örökkévaló eszme, amely véglegesen győzelmet aratott. Rövidesen 200 tanulót írtak be.

Chivu Stoica községben ugyancsak rendben megy a munka. Új iskolát adtak Valea Seacănak. Galbeninek Mi az, ami elsősorban meglepett?

— Az a szomjúság, amellyel a csángóság a kultúra iránt viselkedik. Jellemzőt mondok. Megérkeztünk az egyik községbe, ahol már vártak. Az új tanító azonnal összehívta a fiatalokat és rövid felőrállat magyar nyelvtől volt hangos a község. Akkor tanulták meg minden szöveget ismeri az eddig elzárt világot, a magyar kultúrát. Megmondták nyitlan, becsüsk a román nyelvet és tanulni is akarják. Nagybörzsük beszélt is.

Nagy részük ezermester, mindenhez ért

Értelmiségük alig van. Ez az elnyomás következménye. Van azonban két hely, ahol a jegyző is csángó. Most talán ki fog a szabadságon fejlődni tehetségük, amelyet eddig megátoltak. Néhány egészen új település község is van, így például Galbeni település Chivu Stoica. Galbeni községben most osztották szét Bucadán volt régens birtokait. Örömlátni, milyen szeretettel fordulnak a földhöz.

Ami a legérdekesebb, szőlőműveléssel nagy előszeretettel foglalkoznak. Ami már maga is gazdasági fejlettséget jelent. Új szőlőfajtákat hoztak, Etkezésük szerény, de izletes. Kenyeret nem esznek, főtáp-

De nem hanyagolták el anyanyelvüket, ezt is szeretettel viszik tovább.

Hogyan élnek? Ugy ahogyan a csiki, háromszéki, udvarhelyi széke-lyeink. Kis gazdaságokban, néhány holdascsa birtokon és azt szorgalmasan meg is művelik. A vetési csatával nem is volt az egész környéken semmi baj. Házaik szépek, csinosak és tiszták. Iparosságuk az elhagyatottsághoz képest igen szép fejlődésben van.

lálékuk a puliszka. Pohárból isszák a helyben termelt jó borokat. Etkezésnél villát használnak, de ugyanakkor fakanállal esznek.

Nyelvezetük hasonló, amit a Székelyföldön beszélnek. Csak jobban megőrizték ősi nyelvük sajátosságait. Olyan zamatosan sorog a szavuk, mintha nem is 1948-at írának. Az asszony sajtóságosan még mindig „keed”-nek hívja a férjét. Ötöztetik szöttek fonott. Mint mindent, házi-szerszámot is maguk igyekeznek előállítani. Harisnyát viselnek, ez azonban nem olyan szűk, mint a Székelyföldön.

— Pap kéne, de más! — mondják itt-ott.

Külpolitikai szemle:

Mi történik Franciaországban?

Francia dolgozók élet-halál harca saját áruival és az amerikai nagytőkével

Franciaország súlyos időket él át. Schuman és Bidault, az amerikai imperializmus ügynökei, egy tál lecsőért ezadtak Franciaország függetlenségét az óceánon túli monopólistáknak, a Wall-Street üzletembereinek.

Az MRP párti reakciós kormány-közik Leon Blummal és a többi jobb-oldali szociállistával, a munkásosztá-y-nak ezekkel az áruival együtt már-már keblére öleli a háborús uszító De Gaullet.

Mint ismeretes, Robert Schuman hata omra jutását a vad önkény fokozódása tette hírhedtté. Gazdasági té-

ren olyan rendszabályokat fogantatosítottak, amelyek tönkretesznek a munkást, a tisztviselőt, a kereskedőt és a parasztot egyaránt, vagyis az egész francia lakosságot, a „két száz család” kivételével, amelyek az amerikai imperializmussal karöltve rabolják és elnyomják a francia népet, Schuman amerikai gazdát követve, munkásellenes törvényeket hozott. A külpolitika terén Schuman ura omra jutása egybeesett a Szovjet Szövetség elleni provokációk megindulásával és a dollár előtti teljes szociál behódolással.

Schuman német-amerikai ügyvéd

Azt mondják, hogy Schuman jobban szereti a politikai ellenfeleit által róla köztörténeteket, mint a saját hiteltelenségeit.

1938-ban Schuman a müncheni egyezmény ratifikálása mellett foglalt

állást, hoott ez az egyezmény meg-tisztította az utat a hitleristáknak az európai országokba való betörése számára. 1940-ben miniszter lett az áruló Pétain első kormányában.

A dollár behatolása Franciaországba

A Schuman-Bidault-Bum-De Gaulle-ék zsákutcába vezette Franciaországot. Az a tény, hogy mindent egy kártyára, az amerikai „egítésre” tettek le, a belső erőforrások komoly meggyongyosodásához, a gazdasági élet újjáépítésének és fejlesztésének meg-híúsulásához vezetett. A francia köz-gazdaság most mely válságban megy keresztül. A konjunktúra-kutató intézet adatai szerint a gazdasági élet minden terén egyre fokozódó rosszab-bodást lehet megfigyelni. Ami a kereskedelmi mérleget illeti, már régóta deficit. Az aranykészletek csaknem

teljesen kimerültek.

Franciaország dolgozó tömegeinek helyzete egyre romlik. A nyomor és az éhség egyre nagyobb arányokat öl. A „L'Humanité” című francia lap a következőket írja: „Az amerikaiak a maguk kezébe kaparintják gyárainkat, áruinkat, nemzeti vagyonunkat. Ezt az intézkedést René Mayer pénzügyminiszter fogantatosította az amerikaiak érdekében. Ami a népet illeti, annak a legdurvább számítások szerint 180 száza órákat többlet kell fizetnie a szénért és bűzért. Ilyen ajándékkal kedveskedett nekünk a Marshall-terv.

Ezzel vesztjük el a munkásokat

Franciaországban jelenleg ezrelék bocsátják el a munkásokat. A francia textilvállalatok, kenyér-élelmiszer-csok, mert az egyiptomi gypapot felvásárolták az amerikaiak. Csak Nord megyében 200 000 textil-munkást fenyeget a munkanélküliség. A mozgandókat Amerikába hozzák be, a francia mozdonygyárakat pedig szereleműhöz köti a kávékijárás. Ugyanez vonatkozik a repülőgépiparra is.

A nemzeti gazdaságnak az a széttűl-lesztése, amely jelenleg Franciaország-ban folyik, személetesen bebizonyítja Nyugat-Európa népeit, milyen sors vár azokra az országokra, amelyek részt vesznek a Marshall-tervben.

A jelenlegi franciaországi helyzet személetesen mutatja, mennyire tölc-

— Igem hát meg kell vallanunk, szintén, hogy ami kérdésük meg-fennáll: a papkérdés. — Sajná-latos, hogy papjaik janicsárok, eszé-nő származásúak, akik a néppel telje-sen szembeállnak. Így nevezték a-asisztá kormányzatok, most pedig-ehogyan sem tudnak a demokráciá-ba beilleszkedni.

Mi az itteni papság célja? Sötét-ségben tartani a népet. Két jellemző-esetet mond el Boér János főtanf-el-ügyelő. Eppen ottjártá előtt néhány-nappal itt letartott a pap egy eszt-leány felett.

Külföldiek húzótt a nyakába és úgy hurcolta végig a községben

egészen a templomig. A másik eset: a házas ember, ha bába megy, a pap töviskoszorút helyez a fejére s úgy viszi végig a házak között.

Rátérve a kulturális és politikai életre, örömmel halljuk, hogy Csikó Nándor képviselő gondozásában ez is egyre nagyobb fejlődést mutat. A sötét-ség helyét egyre inkább világosság-lengi át. A Magyar Népi Szövetség a legtöbb helyen munkában van. Bakk Pál fiatal tanító az egyik községben rövid egy-két hét alatt a Magyar Népi Szövetségbe 300 tagot szervezett be.

Váriák a könyvet. Öröm fogadta az erdélyi testvérek eddig eljuttatott könyveit. Könyvet kérnek, iskolait, énekes- és imakönyvet. Minél többet. A tanfelügyelősgő most készít útnak 1000 írkát. Mert az is kell. Es fő-képpen könyv, könyv! Mert a Kár-páton túli magyarság tanulni akar, tudni és a meg fennálló sötétséget is ki akarja űzni falvaiból.

HOLLÓ ERNŐ

A DEMOKRÁCIA ERŐI A REAKCIO ELLENI HARCRA

Franciaországban is csak a reakció-ök és jobboldali szociál-státus utat-ök, a csoportja adta el magát az ame-ikai imperializmusnak. A szabad ág-szerető francia nép a kommunis-ta párttal az élen bátran és merészen viszi a reakció elleni harc zászát.

A dolgozó tömegek erőiesen harcol-nak függetlenségükért, a demokráci-áért. A francia demokrácia erők egyre növekednek és izmosodnak.

Meggyőző bizonyítéka volt ennek a múlt év végén lezajlott hatalmas ztráfmozgalom, amikor a városok dolgozó erőiesen megvédték jogaikat.

Az országos parasztkonferencia, amely ez év januárja végén Párisban fo-lyt, összehozta a paraszti harcoknak eredményeit és megígérte a Francia-ország nemzeti függetlenségéért vívott harc további útját.

A paraszti és a munkásosztályal együtt ha adnak a demokráciáért ví-vott harcban — azaz a jelszóval, ame-lyet Maurice Thorez, a kommunis-ta párt vezére adott ki a paraszti teke-zet: „Munkára Franciaország és a köztársaság nevében!” Nem kétséges, hogy a munkás-parasztszövetség győ-zni fog!

A francia nép oldalán áll az egész haladásellenes emberiség.

Megismertem a város lelkét...

E sorok írója idegen. Jövevény. Ahl Brassóba kerültél a sorunknál formálódó ismeretlen Erdő. Túl a dantei életű felén, új állomásán kint. Csak a váro, mit tartogat számára az elbűvölő arcú jövő. Még sosem járt Brassóban, most látta meg először odán lázát, sikátorait és palatát, macskaköves utcáit, s a környező hegyet, mely az arany bőségséggel tekint a nyitódó emberóra felé. Kései az ismeretlen város igazi arca, s az igazi arcán szorin felfedezni a lelkét. Mert a városok, melyek csak lelke a körök is tudnak, csak akkor válnak és kivételes pillanatokban szólhatnak meg.

Keresem a város arcát, de még csak külső valóságában érdelem. Még csak a szemem átvonórövid, a szívem még nem mellette állt. Az ember szabályosnak, ruhá, hajlándósítottán kelendő köztünk élünk, olyan, mint a város, mint a város, csak bizonyos hajlat alatt nőünk, terelbelyesedünk.

Atán nem tudtunk magunkat függetleníteni országaink határaitól sem. Egy csomó szomszomságot ismeret, bűbájú birodalomban, emelkedni s idők felé, amíg a környező megismerés körében elhelyezkedtünk, ha min, talán értékelésünk.

Egy bizonyos A táj határozta meg egy város külső jellemét, s a benne lévő emberek lelkiállását. A táj hatalmas formáló erő, nem vagy költő, a lélek csak arra képes, csak azokat az energiákat fejleszteli ki önmagában, amelyre és amelyekre a táj végtelen sorozása engedélyt ad.

A hegyvidéki ember élete nem öröm, örökös harc, vesztés az anyaggal, bűvölés a földdel, sziklával, szelével. A hegy hallgat, s ahogyan beszél, el magától a hatalmas némaságra. Es Brassó lakói is él az idegen határok, bűvölés és zárt-köztársaság bűvölés, amit a tulajdonképpen nem más, mint a hegy külső felületén élő ember bűvölés, egyetlen helyes magatartása.

No meg Brassó túlnyomórészt gyár város. Lakói nagy része munkájától él dolgozó szorgalmas egyszerű, állgatos ember, minél később lehet, mikor így is túlnyomórészt szorgos a városi élet bűvölés, vagy a gépek szorgos.

Igy ma-fondítottam magamban az első napokban az utcákat róda, s körben mindent lát, észre, hogy olyan városban járok, ahol még a kerítés is történelmi hangulatot, múltot idéz.

Az ember, még a leglelkesebb is, egyetlen idegenben. Felszögél, nem tudja leveleket, tapogatózik, keres, kint, időnként idegenként, kérdőszókat, majd belefárad s magába roskad.

Utazók városok, nem unhat meg a kérdőszókat. Kénytelen-kelletlen az emberekhez döngőszó magam, igénybe véve türelmüket.

Ennek a nagy kérdőszókat, bizonyos köszönhettem, hogy megismerhettem a város lelkét, s olyan úrravolt kaptam, amelynek birtokában még a gyenge is erőssé válik.

Utazásom előtt barátim utatitok. Na a te híres román kiet éreddel sem mennék olyan városba, ahol alig élnek magyarok.

En nem tudtam olyan nagy meggyőződéssel bizonygattam, hogy bűtem szerint nem lesz olyan veszedelmes a dolog, hogy demokrácia van, hogy én is tudok románul s a románok is tudnak magyarul. De lelkem mélyén kishitű voltam, s féltem, hogy fogatkozás román tudásom talán majd ellenségeim vált ki idegenajkú embereimben.

A múlt sok gonosz emléke visszatért, s mint gonosz madár szembe vájta csőrét. Emlékeztem, hogy nem kis himnuszista, hogyan álltam sok é-

A földművelésügyi minisztérium négyéves terve növeli a luza, cukorrépa, olajosmagvak és gyapot termelékenységét

(Bukarest) — A földművelésügyi minisztérium, a tavaszi vetési hadjárat sikerének biztosítása érdekében dolgozott ki, mely a nem öntözött mezők részére 1000 vagon tavaszi rozs, 1000 vagon zab és 4343 vagon burgonya vetőmagot irányzott elő.

A földművelésügyi minisztérium erre az évre a kukoricával bevetendő területet 4.500.000 hektárról 1 millió 500 ezer hektárra csökkentette. Az így felszabadult területet más, az élelmezés és jövedelmezőség szempontjából egyaránt értékeesebb növényekkel vetik be. 1944-ban hozzávetőlegesen három millió hektárt vetnek be búzával.

Az országban levő hat millió hektár mezőgazdasági terület megműveléséhez 30.000 traktor volna szükséges, melyek mindenike 200 hektárt tudna ellátni. Országunkban az elmúlt évi folyamán, a Reazim traktortjai mindössze 182.831 hektárt szántottak fel.

A földművelési módszerek megújítása, a válogatott minőségű magvak szétosztása és a műtrágyának a felhasználása által a földművelésügyi minisztérium négyéves munkaterv 1930-ig 718 kilóról 1050 kilóra akarja a hektáronkénti búzatermést felemelni. Cukorrépánál 950 kilóról 1500 kilóra, olajmagvánál 521 kilóról 916 kilóra, gyapotonál 63 kilóról 280 kiló gyapottelhegyre szándékozik felemelni a termelést.

A földművelésügyi minisztérium szilobán és raktárakban lévő gabonamennyiség cseggadó az ország szétlankosodának az év július 1-én, vagyis az új termésig biztos állásúra. Eddig az időpontig biztosítva van az állatok részére is a takarmány.

A földművelésügyi minisztérium négyéves munkaterv egyebeként a következőket irányozza elő: A gazdaságosság határára túl fejlesztett termelések csökkentése és más, gazdaságosabb termelések kifejlesztése, a földművelők megismerése, a szűkebb hitelek biztosítása, elő és holt fák szerelés megsemmisítése, a REAZIM megsemmisítése.

Az amerikai szőlőt termelő faiskolák rendelkezésére áll 200 hektár terület 355 hektárra bővítették ki, az így szétosztásra kerülő nagyszámú szőlőtelek segítségével 110 hektárra emelkedik a szőlő által igénybe vett terület nagysága.

A földművelésügyi minisztérium, a gyümölcskertészet fejlesztése érdekében, a faiskolák számát a megkezdett 99 faiskoláról 144-ra emeli. Ezen faiskolákat a gyümölcstermő vidékeken létesítik.

Kormányváltás Csehszlovákiában

(PRAGA) — A csehszlovák kormány több tagja váratlanul lemondott és ezzel kormányváltást idézett elő. A lemondások következtében Csehszlovákiában valószínűleg új kormány alakítása válik szükségessé.

Tovább emelkedik a papírt termelés Argentínába és Magyarországra exportálunk papírt

(BUKAREST) — A papíripari hivatal összesítő kimutatása szerint február első felében a papírgyárak termelése így alakult: 1733 tonna celuloz, 2845 tonna papír és 132 tonna kéreg és kartonpapír. A termelés 9 százalékkal haladja meg a munkatervben szereplő mennyiséget.

A papírhivatal megállapodást kötött Argentínával 5000 tonna ujságműpapír szállítására. Február és március hónapban 1000—1000 tonna papírt szállítunk Argentínába. A további 3000 tonna ujságműpapírt 1949 január 1-ig szállítjuk havi 500 tonnás részletekben.

Magyarországnak a korábban felvett kapcsolatok alapján eddig 794 tonna ujságműpapírt szállítottunk. A papírkivitelt most állandósították és fejlesztik. A papírhivatal a papírteljes exportjával külkereskedelmi mérlegünk lényeges megjavítását, valamint a gyári felszerelések megújításához és kijavításához szükséges alkatrészek behozatálát könnyíti meg.

Felsőbányai bányászok hősi tette megmentette a termelés zavartalanságát

(Nagybánya) — A bányatermelés növekedéséről, és a föld ait dolgozó emberek nősies küzdelmeiről sokszor írtak a lapok. Most ismét olyan bányászok tevékenéről írtunk, akik a Nagybánya környékén lévő bányákból, amelyre eddig még nem volt példa.

Január végén az enyhe időjárás következtében Máramarosban is ol-

vadni kezdett a hó és a hegyi patakok vize erősen megduzzadt. A hegyekből nagy erővel rohant lefelé a patakok vize, hűdelt sodort magával és utakat rongált meg. A bányák áramfejlesztő telepeit is elérte az ár és így megszűnt a tárdából a vizet kihozató gépek működése is. A bányákat az a veszély fenyegette, hogy teljesen víz alá

kerülnek. A bányászok a tárna bájára, a gyűléseket és reménylen halgatták a muszak emberek kijelentéseit, hogy a tárnak menthetetlenül bomolnak, az a vízszivattyukor idejében nem javítható meg. A feladat nehéz volt, elvégzésére önkéntes munkásokat toboroztak. Sokan jelentkeztek. Tíz bányász és egy műszaki szakember szálltak le a mélybe, a vízbe, a hálal torkába. Egyesek közülük 24 óráig dolgoztak a világ erő vízben, börtön vízesen. A kábidámpák sápadat világítása hős bányászok izgat arcára taradt, a munka elszántan, szakadatlanul folyt és eredménnyel is járt. Eryetlen ember sem hagyta el a tárnát, amíg a szivattyú ismét működésbe nem kezdett. Csak akkor emelkedtek fel a föld mélyéből, amikor a turbínák működni kezdtek.

Szívének leírhatatlan mély fájdalomával tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, drága testvér, sógor és vő

Lázár György

NYUG. RENDŐRŐRMESTER

életének 72. ik. II. bűdög házasságának 20-ik évében, hosszas betegség után jobblétre szenderült.

Drága halottunk földi maradványait a hó 23-én vasárnap délután fogjuk a Kolostor-utca 9. szám alatti gyászházba, a bolonyai róm. kat. temetőben levő családi sírboltba öröknyugalomra helyezni.

EMLEKE LEGYEN ALDOTTI NYUGALMA CENDES'

Brassó, 1948 február 21-én.

A MÉLYEN SÜJTOTT GYÁSZOLO CSALÁD

Szépén dolgoznak a Szentiván-laborfalvi demokrata nők

(Szentivánlaborfalva) — A Demokrata Nők Szövetsége helyi csoportja értékes műsoros előadást rendezett. A tanuló és szórakoztató illeget előadás keretében a megyei központ kiküldötte, özv. Barabás Pálné mondott beszédet. Az est sikeréhez nagyban hozzájárult Gál Józsefné vezetése alatt álló kulturbizottság, valamint a Székely István igazgatótanító által szervezett vegyes dalárda.

A kulturbizottság február 26-án, szünetnapon előadást rendez, amelyen a népköztársaság jelentőségének ismertetése mellett, a negyvennyolcas szabadságharc eseményei is méltatásra kerülnek. A vegyes dalárda ugyancsak közreműködik az előadásban.

Berde, Béla, sajtófelelős.